

Pomocí slovesa *es* (*esse*-byti) a uvedeného přičestí

černého tvoříme černé tvary slovesa. Ku př. sloveso „milovati“ jest uvedeno v lat. slovníku takto: *amo* (miluji), *amare* (milovati), *amavi* (miloval jsem), *amatum* (milován).
K *amatum* vytvoříme *amato* a pomocí námi uvedeného slovesa *es*, nebo *fi* (stati se), obrátíme černé tvary slovesa:

me es amato-jsem milován (nělo me *fi amato*); *vos es amato-jste milováni* (vos *fi amato*)
ě es amato-jí milován (*ě fi amato*); *vos es amato-jste* " (*vos fi amato*)
illo es amato-jest milován (*illo fi amato*); *illos es amato-jsou* " (*illos fi amato*)

Podobné čas: *me i es amato-budu milován*, *mi-myljas: me era amato-byl jsem milován*
ě i es amato-budeš milován, *ě era amato-byl jsi milován*
illo i es amato-budeš milován, *illo era amato-byl milován*

Pro poznání přítomný končí se na -ntē: *lauda-chváliti, laudantē-chvále, chvále.*
ě se státní uad slovník. Academia pro Interlingua vydala dovolu tyto slovníky:

- 1. Beano:** *Vocabulario commune ad Latino-Italiano-Français-English-Deutsch.*
Editione II. Torino 1915, cena 8 fr.
- 2. Doso:** *Vocabulario internationale Interlingua-English-Français-Italiano.*
Venedig 1914, cena 5 fr.

3. Česni: *Vocabulario Interlingua-Italiano-English-Français-Interlingua.*
Torino 1914, cena 10 fr. italských.

- 4. D. P. ťh:** *Deutsch-Interlingua Wörterbuch, Wels 1912*
- "** *Deutsch-niederländisches Wörterbuch, Luxemburg 1917.*

Objednávejte u *Widem Kaslani* vyřizuje prokladník *Academie*
Ing. Gaetano Laneri, Torino 5, Via Cortigliole, 1., Italie.

Mezemi káina spojuje kulturu latinskou až dohad se vědē, umění a d.
řijí se o kulturu naši. Jest řeči přirozenou, rozumitelnou here studia všem.
kdo znáji buď latinsku starou, anebo některou řeč novolatinskou či anglickou.
Jest řeči velice společností mezinárodní a užitek se znalosti její jest velice.
Dobrá móda latinsku, zná ráčilad slovníku anglický, italský, francouzský,
spanělský, portugalský, provencalský, katalanský, rhaetoromanský a
rumunský a srozumění vli se búráním umění a poráží jest mu pářavou.

Moderní latina má velmi jednoduchou mluvnicí, upravenou ze staré jazyky novolatinských a anglických. Latinská slova, ze starších jazyků přecházela v 1. pádu, myslí v pádu 6. Na příklad:

ital. visione; franc. vision; angl. vision; ně. o. řad: visione,

port. vinho; angl. wine; franc. vin;

něm. Wein; cis. vino; ...

lat. stratum; franc. strate; spaň. estrado; port. estrado;

angl. stratum; lat. o. řad strato.

Slova starší latiny mají indus, vesměs v 1. pádu, který si latiny nezměnily, a má-li moderní latinský slovník, označí slovo

poučeny, má-li jen školní slovník latinský, anebo dobrý slovník lat.-český a česko-lat. od Dr. J. Sedláčka, vydaný u Jindř. Šolce v Praze, č. 1715:

latinský slovník uvádí slova v prvním pádu a za ním udává koncovku pádu určitého: viz, -i - muž, žena; vir, -i - muž, viri -i - muž 2. pád.

Slova, mají v 2. pádu koncovku -ae, mají v moderní latíně koncovku -a:

rosa, -ae - růže, mod. lat. = rosa; femina, -ae - žena, mod. lat. = femina,

hora, -ae - hora, " " hora; vidua, -ae - vdova, " " vidua.

Slova, mají v 1. pádu koncovku -i, mají v moderní latíně koncovku -o:

vir, -i - muž, mod. lat. = vir; socius, -i - druž, mod. lat. = socio,

domus, -i - dům, " " domo; ...

Slova, mají v 1. pádu koncovku -is, mají v moderní latíně koncovku -e:

cursum, -is - běh, mod. lat. = curso,

Slova, mají v 1. pádu koncovku -ei, neb -is, mají v moderní latíně koncovku -e:

manus, -ei - ruka, mod. lat. = mano,

Přídavná jména trojvýchoďná na -us, -a, -um, -er; -ra, -rum, zachovala v novolát. jazycích buď jen koncorku 6. pádu -o, anebo vidie nedachovala žádnú koncorku. Moderní latína užívá koncorku -o:

lat. bonus; it. buono; špaň. bueno; port. bom; franc. bon; mod. lat. bono;
lat. clarus; it. chiaro; špaň. claro; port. claro; franc. clair; angi. clear; ml. clar

Trojvýchoďná na -er, -is, -e a dvojevýchoďná na -is, -e zachovala buď jen koncorku -e, aneb žádnou koncorku nemají; moderní latína má -e:

lat. saluber; it. salubre; fr. salubre; angl. salubrious; mod. lat. salubre,
lat. celebr; it. celebre; fr. célèbre; angl. celebrated; mod. lat. celebre;
lat. gravis; it. grave; fr. grave; angl. grave; špaň. grave; port. grave; ml. grave.
lat. brevis; it. breve; fr. bref; angl. brief; špaň. breve; port. breve; ml. breve.

Supřinování: longo - dlouhý; plus longo - delší; trans longo - nejdelší;

Skloňování se děje pomocí předložek; množné číslo se tvoří příponou -s:

1. bono viro - dobrý muž,	bono viros - dobří muži
2. de bono viro - dobrého muže,	de bono viros - dobrých mužů
3. ad bono viro - dobrému muži,	ad bono viros - dobrým mužům
4. bono viro - dobrého muže,	bono viros - dobré muže
5. bono viro! - dobrý muži!	bono viros! - dobří muži!
6. in bono viro - v dobrém muži	in bono viros - v dobrych mužích
7. cum bono viro - s dobrým mužem.	cum bono viros - s dobrými muži.

4. pád je též stejný s 1. pádem, ale liší se tím, že stojí za slovesem:

1. p. bono viro vide me - dobrý muž vidí mě
4. p. me vide bono viro - já vidím dobrého muže.

Přídavná jména, stojící vedle podstatného, příponou -s neobdrží.

Řomů po číslovkách se -s neklade: Tres homine - tři lidé atd.

Ľava prívučný. Prívučný adani Ľavy rájmena I. ja, II. my;

lai, me, rum, mine; ilal, me, rášom, mei, šarof, moi, nas, me, mod. lai, me,
nos noi noi nus nous nos nos;

ie, -iy; illo-on, ma, ono, vos, vy, Vos, -ly; illos-oni, ony, ma, me-ja; nos-my.

čisvojovad; meo-muj, tvo-tvi, de illo-jeho, seji; suo-suj, nos-čas, vestro-vas, de illos-jejich.

Sloveso se dochovalo v rúsných Ľavach; nyljere se dochovali hmen slovesa, i. j.
iných slovesa, odloučime-li přisponu neurčitého xpřisobu-ke:

monera-napominati; hmen mone jest ráhladem v mod. latíně.

ai, inere; ii, ridere, fr. rire; sp. reir; porč. rir; mod. lai, ride,
libere bere boice beber beber bibe,
vivere vivere vivce vivie viver vive

v angličtině dochoval se lai. hmen v odvozeninách: a ride, visible, imbibes atd.

číslo mnýčas: me vive-čiji, ie vive-čiješ, illo vive-on, ona čije.

nos vive-čijeme, vos vive-čijete, illos vive-oni, ony, ona čiji.

Budouci čas se tvoří pomoci i (i-ke-jiti)

me i vive-budu čiti, ie i vive-budeš čiti, illo i vive-bude čiti,

nos i vive-budeme čiti, vos i vive-budete čiti, illos i vive-budou čiti.

Minimý čas se tvoří buď přisponou-ba

me viveba-čil jsem, ie viveba-čil jsi, illo viveba-čil,

nos viveba-čili jsme, vos viveba-čili jste, illos viveba-čili,

anbo pomoci slovesu habe (mít) a part. 3. p. něho přechodníku minimýho;
latinský slovník udává tyto Ľavy slovesa:

vivo, čiji, vivea, čiti, vixi (čil jsem), victum (čil); tento prodeani Ľav

na-um (victum) změnilme st-o: victo a spojením, s habe máme minimý čas:

me habe victo-čil jsem, ie habe victo-čil jsi, illo habe victo-čil, čila, čilo,

nos habe victo-čili jsme, vos habe victo-čili jste, illos habe victo-čili, čily, čila.